

Akusztikai jegyek alapján detektált beszédesemények alkalmazása összehasonlító idegtudományi vizsgálatokban

Simon Júlia¹ – Kovács Annamária² – Háden Gábor Péter³ – Winkler István⁴

^{1, 2, 3, 4}MTA Természettudományi Kutatóközpont, Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet

^{1, 2, 3}BME Természettudományi Kar, Kognitív Tudományi Tanszék

¹simon.julia@ttk.mta.hu, ²kovacs.annamaria@ttk.mta.hu, ³, ⁴winkler.istvan@ttk.mta.hu

A folyamatos beszéd feldolgozásának eseményfüggő agyi potenciálokkal (EAP) folytatott vizsgálatánál problémát okoz, hogy a klasszikus (pl. átlagoláson alapuló) jelkiemelési eljárások alkalmazásához az ingeresemények sokszori (>50) bemutatása szükséges, valamint, hogy nehéz meghatározni a vizsgálni kívánt események pontos kezdetét. Jelen vizsgálatunkhoz olyan algoritmusokat dolgoztunk ki, amelyek különböző típusú jellegzetes beszédeseményeket képesek detektálni a frekvenciasávok közötti jelentős energiaváltozások segítségével. Így, a gyakran előforduló vagy markáns események azonosíthatóvá válnak, és ezzel lehetővé válik a folyamatos beszéd agyi feldolgozásának vizsgálata az EKP módszerrel, sokszori ismétlés, és az ezzel együtt járó hosszú adatfelvétel nélkül. Jelen kutatás célja bemutatni az ebben a megközelítésben rejlő lehetőségeket. A módszer segítségével különböző típusú eseményeket azonosítottunk folyamatos beszédben, melyek csoportosításával lehetőséget teremtettünk újszülöttek és felnőttek beszédfeldolgozásának összehasonlítására. Néhány példa segítségével bemutatjuk, hogy milyen különbségeket találtunk a két korcsoport között a beszéd agyi feldolgozásának dinamikájában és az EKP válaszok skalp-eloszlásában. Az újszülötteknél lassabban épül fel az EKP válasz, és egymást gyorsan követő események esetén nincs meg a felnőttekre jellemző féltekei aszimmetria. Ezek az eltérések lehetőséget teremtenek a beszéd-feldolgozást megalapozó agyi változások nyomon követésére fiatal csecsemőknél.